

"אור לארבעה עשר" – די לעכטיגע נאכט!

ר' **מנחם**: רבי שמחה, אתה זוכר שדיברת אתי לפני פורים על כך שעצויכים 'לחיות' את החיים על פי 'ליקוטי הלכות'?

הר"ר שמחה: בודדאי שאני זוכר. אני לא רק זוכר, אלא אני גם משתדל לקיים את זה... הר"י זה מה שמכניס את הטעם והחיות בתוך כל מצוה דובר שבקדושה.

ר' מנחם: אז אנו ממך, תרחם עלי, תטעים לי קצת לא רק איזה התעוררות והתרגשות, אלא בעיקר 'עדת' קדושה, שאוכל לגשת אל מצוות החג ולקיימם מתוך חיות אמיתית.

הר"ר שמחה: מה היית רוצה ללמוד? על איזה ענין ממצוות החג?

הר"ר מנחם: כריס יחץ מגיד רחצה מוציא מצה מרור כורך שלוחן ערוך צפון ברך הלל'...

ר' מנחם: על כל מצוות ליל הסדר, מתחילת 'קדש' עד 'רצצה'. שאדע על ענין וענין מה סודו.

הר"ר שמחה: וכי תעלה על דעתך שנוכל להקיף בשיחה אחת את כל אלו המצוות? אתה דומה בעיני לאותו גר שאמר 'למדיני כל התורה כולה על רגל אחת'...

ר' מנחם: נו, אז תהיה כמו הלל, שאכן לימד אותנו את התורה כולה על רגל אחת...

הר"ר שמחה: תשמע ר' מנחם, אני לא הלל, ואין בכוחו לחמצת בשיחה אחת 'הלכות' שלמות שיש לשקוד וללמוד אותם משך שבועות וחדשים.

אבל בכל זאת, אולי אומר לך משהו: **התכלית והמטרה** של כל חלקי לשקוד וללמוד אותם משך שבועות וחדשים. **המגיד ה'מוציא מצה' - עד לסוף ליל הסדר, הוא: להגיע אל 'רצצה'.** ליל הסדר, זהו **ההשגחה, זה בחינת ביטול החושך והלילה, כי בשנתגלה השגחתו יתברך בעולם אזי אין שום חושך כלל!**"

יתברך!

מזהר"ת חוזר על כך פעמיים בליקוטי הלכות (הל' ברכת השחר הלכה א' אות י"ט, והל' ט"ז לפעודה הלכה ו' אות כ"ד) - כל פעם ע"פ תורה אחרת בליקוטי מוהר"ן - שתכלית כל מצוות ליל הסדר הוא להגיע אל ה'רצצה', אל הארת הרצון, שאיורו בלבנו הכיסופים והגעגועים להשם הבורא.

כל המטרה של כל ליל הסדר; הארבע כוסות, המצה והמרור, הסיפור יצימ' וההלל - הוא שנצא מעבודת לחיות, ויתעוררו בלבנו ביתר שאת יותר עד ההגות, להשם יתברך. ובמילים אחרות: לצאת מההלכה ליל כשאנחנו יותר ברסלבער חסידיים, בעלי "לב בשר", לב שאובח את השם ומשתוקק אליו. ואז ממילא, כל העבודת השם, התורה והתפילה, שלאחז ליל הסדר, נעשים מתוך לבביות יותר.

ר' מנחם: אם אני לא טועה, 'רצצה' פירושו שמי שקיים את כל מצוות הסדר מרוצה אצל השם יתברך, ואילו לפי דבריך, הפירושו של 'רצצה' הוא שאנחנו רוצים את השם יתברך?

הר"ר שמחה: היינו הר? כשיהידי מאמין ומרגיש שהוא רוצי בעיני ה' והשם יתברך רוצה ומרוצה בו והעבודתו, ומתעוררים גם בלבו 'כמים הפנים לפנים' רצונות וכיסופים ואהבה עצומה להשם יתברך!

הר"ר שמחה: הוא אשר דיברת. לילה זה 'בלע' שמים אל לבנו באיזה לילה מאיר מדובר, וכפי שכבר רצונות והכיסופים והתרגשות, ואין אנו כחב מזהר"ת (הל' נטילת ידים שחרית הלכה ב' באת ה) שיליה נקד אורכי כפי חכמינו ז"ל במשנה: "אור לארבעה עשר",

"אור לארבעה עשר" – די לעכטיגע נאכט!

יתברך. "אני לדודי ודודי ליי", ה' אוהב אותנו ורוצה בנו, ואנחנו אוהבים אותו ומשתוקקים אליו.

וכל אחד, כפי שזוכה להמשיך עליו אור מצוות ליל הסדר, אכן זוכה לאור השירם בנעימות ודבקות נפלא. וכלשונו הר"ה"ק מטשעהרין בספרו 'נחת השולחן'

בסיום ביאורו על מצוות ליל הסדר: "ואז"כ כ'הגו **לומר 'שיר השירים' בנעימות ודבקות נפלא, כל אחד כפי בחינתו ומדריגתו, כי בו כלול הכל, כמובן מדברי רבותינו ז"ל**".

ר' מנחם: אוי, איך זוכים ל'רצצה' כזה?

הר"ר שמחה: כשעושים כראוי את הקדש ורחץ כריס יחץ מגיד רחצה מוציא מצה מרור כורך שלוחן ערוך צפון ברך הלל'...

ר' מנחם: נו, אז אולי אכן תבאר לי קצת את אלו המצוות, כדי ש'אזכה לעשותם כדבעי, בדחילו ורחימו, לקבל על ידם את האור הגדול של 'רצצה'.

הר"ר שמחה: הייתי עושה זאת בשמחה, אך כבר אמרתי לך שאיני הלל הולל... וגם אם אנסה ללמדך את הולל ובלע נטילת ידים וכו' על שני רגליים ולא על רגל אחת, לא יכניסו ממערכת את שיחתי לתוך הגליון, הם יצטרכו להדפיס קונטרס או שפר נפשו'...

אבל האמת היא, שעוד לפני ליל הסדר יש לנו לילה גדול מאד, ליל בדיקת חמץ, "אור לארבעה עשר", לילה שריבנו מזהר"ת מגלים עליו דברים נוראים עד למאד. אולי נדבר קצת על לילה זה?

ר' מנחם: לא כל כך מושך אותי לדבר על לילה הזה. הייתי ממדף חלל על ליל הסדר, שבו מסובים בשלוה סביב שולחן החג, עם בגדי יו"ט, בביבת נקי ומצוחצח, אך

לא על הלילה שלפניו, שכולנו עדיין נמצאים בתוך קלחת הניקיונות, עייפים ויוגעים. לילה שכולנו עדיין לבושים בבגדי חול, ומדלגים בין ערמות שיירי המאכלים לבין נחלי המים והאקונומיקה'...

הר"ר שמחה: דווקא מפני כך, אולי חשוב שנתעורר להבין באיזה לילה מדובר, ולא ניתן ללילה מאיר כזה להיבט ולהיעלם בתוך המולת הסדרות.

ר' מנחם: אבל איך אפשר לנצל לילה כזה? מי יש לו כח?

הר"ר שמחה: אני מתכוון לדבר אתך על 'עבודות' גדולות, ועל דברים הדרושים כוחות וגיעות. אני רוצה רק ללמוד אתך מהו לילה זה, מה סודו, ואיזה אורות נפלאים מסתתרים בו.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: הוא אשר דיברת. לילה זה 'בלע' שמים אל לבנו באיזה לילה מאיר מדובר, וכפי שכבר רצונות והכיסופים והתרגשות, ואין אנו כחב מזהר"ת (הל' נטילת ידים שחרית הלכה ב' באת ה) שיליה נקד אורכי כפי חכמינו ז"ל במשנה: "אור לארבעה עשר",

עשר בודקין אור החמץ', ומובא בכל הספרים הקדושים

שארבעה עשר מרומז על בחינת דוד שעולה י"ד וכו', עיין שם שהאריכו בוה, אבל לא ביארו היטב עד הכן הדברים מגיעים. ועל פי דרכנו דעת לבנון נקל, **כי עיקר החלב לבנת החמץ קודם פסח הוא על ידי שנמשך בהלם הארבע**

דוד משיח, שעל ידו נשלם הארת מצח הרצון, ועל ידי זה אנו ממשייכן עלינו תוקף הארת המוחין הרבים

הר"ר מנחם: אתה כבר מגרה אותי לשמוע מה יש בלילה זה'...

הר"ר שמחה: ובכן, גם בענין לילה זה יש לנו גלויים רבים בליקוטי הלכות, ואיני יודע עד כמה נצליח להקיף את הכל בשיחה אחת, אבל בכל זאת, הבה נתחיל בס"ד.

ר' מנחם

בהלכות ראש חודש הלכה ג', אנו לומדים על גילוי נוסף בסוד הארבעה עשר':

שם בהלכה זו מבאר מזהר"ת באריכות שהחמץ הוא ההסתרה, אשר האדם נחמץ ואורו של השם יתברך נסתר ממנו, ואנו צריכים להמשיך אור המצה שהוא אור הדעת, לגלות את האלקות שיש בתוך ההסתרה.

ולכן, בדיקת וביעור החמץ הוא דווקא בגילוי יום הארבעה עשר לחודש, כי ב"ג הימים הראשונים של חודש ניסן נמשך בכל יום מידה אחת מהשלש-עשרה מידות של רחמים, ובסוף יום הדי"ג, כשנשלטו כל ה"ג תיקוני דיקנא שהוא אור הדעת והרחמים, מתחיל להאיר אור הדעת, "אור לארבעה עשר", ויש לנו כח לבדוק ולבער את החמץ וההסתרה.

וזהו "אור לארבעה עשר" - שבלילה זה מתגלה אור העיניים, אשר בכל עיני ועיני ש'שבעה גלדי עינאי' (כמבואר בווהר הקדוש, שהם כעין גלדי בגל זה על בני זה) וביחד הם גוילים למספר ארבעה עשר!

רבינו אומר שם עוד דברים נוראים, מה שזוכים על ידי 'אור העיניים המתגלה בלילה זה. הבה נקרא את לשונו הקדוש, גם אם לא נבוא תתה להסבירים ולבארים:

"מינו מעביר החושך מעיניהם, ואז עיניהם רואות נפלאות, בבחינת 'גל עיני ואביטה נפלאות'. ונפלאות האלו הן בבחינת פסח שהוא ימין, בחינת 'כימי צאתך לארבעה עשר', לילה שריבנו מזהר"ת מגלים עליו דברים נוראים עד למאד. אולי נדבר קצת על לילה זה?

ר' מנחם: לא כל כך מושך אותי לדבר על לילה הזה. הייתי ממדף חלל על ליל הסדר, שבו מסובים בשלוה סביב שולחן החג, עם בגדי יו"ט, בביבת נקי ומצוחצח, אך

לא על הלילה שלפניו, שכולנו עדיין נמצאים בתוך קלחת הניקיונות, עייפים ויוגעים. לילה שכולנו עדיין לבושים בבגדי חול, ומדלגים בין ערמות שיירי המאכלים לבין נחלי המים והאקונומיקה'...

הר"ר שמחה: דווקא מפני כך, אולי חשוב שנתעורר להבין באיזה לילה מדובר, ולא ניתן ללילה מאיר כזה להיבט ולהיעלם בתוך המולת הסדרות.

ר' מנחם: אבל איך אפשר לנצל לילה כזה? מי יש לו כח?

הר"ר שמחה: אני מתכוון לדבר אתך על 'עבודות' גדולות, ועל דברים הדרושים כוחות וגיעות. אני רוצה רק ללמוד אתך מהו לילה זה, מה סודו, ואיזה אורות נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: הוא אשר דיברת. לילה זה 'בלע' שמים אל לבנו באיזה לילה מאיר מדובר, וכפי שכבר רצונות והכיסופים והתרגשות, ואין אנו כחב מזהר"ת (הל' נטילת ידים שחרית הלכה ב' באת ה) שיליה נקד אורכי כפי חכמינו ז"ל במשנה: "אור לארבעה עשר",

עשר בודקין אור החמץ', ומובא בכל הספרים הקדושים

שארבעה עשר מרומז על בחינת דוד שעולה י"ד וכו', עיין שם שהאריכו בוה, אבל לא ביארו היטב עד הכן הדברים מגיעים. ועל פי דרכנו דעת לבנון נקל, **כי עיקר החלב לבנת החמץ קודם פסח הוא על ידי שנמשך בהלם הארבע**

דוד משיח, שעל ידו נשלם הארת מצח הרצון, ועל ידי זה אנו ממשייכן עלינו תוקף הארת המוחין הרבים

הר"ר מנחם: אתה כבר מגרה אותי לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה מסתתר בו אור גדול, וכפי שכבר הכרתני - לא לחינם קראוהו בשם "אור לארבעה עשר" ולא 'ליל ארבעה עשר'" (כמו שהאריכו שם במבוא בתחילת מסכת ספחים.

ואמרו דלשנא מעליא נקט) כי אכן לילה זה אין בו חושך, רק אור גדול.

~ **סוד ה"אור" שבלילה זה** ~

וביאר ענין ה'אור' שבלילה זה, לעבודא ולמעשה, מפרש מזהר"ת בכמה מקומות בליקוטי הלכות, ולא אוכירי רק שנים מהם:

בהלכות נטילת ידים שחרית הלכה ב', אחר שמארך ללבאר שכל ענין ביעור החמץ הוא לבער ולבטל את כל הסברות והמחשבות של חכמת הטבע מהעולם, ולגלות שהכל מתנהג רק בהשגחה מצדדיק הרבים. ומחמת שהם מאירים בבחינת לילה אלקי,א, כי בתוך החושך והלילה בבחינת ההסתרה, שם דייקא הם מאירים אור דעתם כנ"ל כדי להאיר את הלילה לגלות את החמץ, שהוא חשכת הטבע, לכן מתבטל חשכת הלילה, כי כל החושך שיש אצל האדם הוא רק מחמת שהוא שקוע במחשבות של 'טבע', אבל כשהוא חי באמונה ברורה שהכל מתנהג רק בהשגחתה, אין לו שום חושך, רק אור נפלא.

וזהו "אור לארבעה עשר" - שבלילה זה מתגלה אור העיניים, אשר בכל עיני ועיני ש'שבעה גלדי עינאי' (כמבואר בווהר הקדוש, שהם כעין גלדי בגל זה על בני זה) וביחד הם גוילים למספר ארבעה עשר!

רבינו אומר שם עוד דברים נוראים, מה שזוכים על ידי 'אור העיניים המתגלה בלילה זה. הבה נקרא את לשונו הקדוש, גם אם לא נבוא תתה להסבירים ולבארים:

"מינו מעביר החושך מעיניהם, ואז עיניהם רואות נפלאות, בבחינת 'גל עיני ואביטה נפלאות'. ונפלאות האלו הן בבחינת פסח שהוא ימין, בחינת 'כימי צאתך לארבעה עשר', לילה שריבנו מזהר"ת מגלים עליו דברים נוראים עד למאד. אולי נדבר קצת על לילה זה?

ר' מנחם: לא כל כך מושך אותי לדבר על לילה הזה. הייתי ממדף חלל על ליל הסדר, שבו מסובים בשלוה סביב שולחן החג, עם בגדי יו"ט, בביבת נקי ומצוחצח, אך

לא על הלילה שלפניו, שכולנו עדיין נמצאים בתוך קלחת הניקיונות, עייפים ויוגעים. לילה שכולנו עדיין לבושים בבגדי חול, ומדלגים בין ערמות שיירי המאכלים לבין נחלי המים והאקונומיקה'...

הר"ר שמחה: דווקא מפני כך, אולי חשוב שנתעורר להבין באיזה לילה מדובר, ולא ניתן ללילה מאיר כזה להיבט ולהיעלם בתוך המולת הסדרות.

ר' מנחם: אבל איך אפשר לנצל לילה כזה? מי יש לו כח?

הר"ר שמחה: אני מתכוון לדבר אתך על 'עבודות' גדולות, ועל דברים הדרושים כוחות וגיעות. אני רוצה רק ללמוד אתך מהו לילה זה, מה סודו, ואיזה אורות נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: הוא אשר דיברת. לילה זה 'בלע' שמים אל לבנו באיזה לילה מאיר מדובר, וכפי שכבר רצונות והכיסופים והתרגשות, ואין אנו כחב מזהר"ת (הל' נטילת ידים שחרית הלכה ב' באת ה) שיליה נקד אורכי כפי חכמינו ז"ל במשנה: "אור לארבעה עשר",

עשר בודקין אור החמץ', ומובא בכל הספרים הקדושים

שארבעה עשר מרומז על בחינת דוד שעולה י"ד וכו', עיין שם שהאריכו בוה, אבל לא ביארו היטב עד הכן הדברים מגיעים. ועל פי דרכנו דעת לבנון נקל, **כי עיקר החלב לבנת החמץ קודם פסח הוא על ידי שנמשך בהלם הארבע**

דוד משיח, שעל ידו נשלם הארת מצח הרצון, ועל ידי זה אנו ממשייכן עלינו תוקף הארת המוחין הרבים

הר"ר מנחם: אתה כבר מגרה אותי לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

שומע איזה מאמר תורה מצדיק האמת, אזי יעשה מזה תפילה, היינו לבקש ולהתחנן לפניו יתברך על כל מה שנאמר שם באותו המאמר, מתי יזכה גם הוא לבוא לכל זה, וכמה הוא רחוק מזה. ובקש מאתו יתברך, שיזכרו לכוף לאל האמנר שם באותו המאמר" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, ב'א).

ו"רבינו זכרונו לברכה הוזהיר אותנו כמה פעמים, בכמה מיני לשונות, לעשות מהתורות תפילות. ואמר שנעשה מזה שעשועים גדולים למעלה, ואמר שעדיין לא עלו ולהזהיר ולהזהיר בתשובה אפילו מי שכבר נשקע בחמץ והרשעות אצלו עד שאין נראה כלל, בבחינת **"עבר ושנה ועשה לו כהיתר", ויותר מזה חס ושלום בבחינת "הסתרה שבתוך הסתרה"** כמבואר שם במאמר ביום הכיורים הנ"ל, ועל ידי הדעת שהוא בחינת אור הנר יכולין לבדוק ולבער הרשעות אפילו ממוקמות אלו, כי יכולין להזהיר בתשובה אפילו מי שהוא בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה, על ידי הדעת כנ"ל.

ועל כן נקרא 'אור לארבעה עשר', ואמרו רבותינו ז"ל שהלילה נקרא אור על שם 'הללוהו כל כוכבי אור', היינו בחינת 'ומצדיקי הרבים ככוכבים' שהם המחזירים בני אדם בתשובה שהם נקראים מצדיקי הרבים. ומחמת שהם מאירים בבחינת לילה אלקי,א, כי בתוך החושך והלילה בבחינת ההסתרה, שם דייקא הם מאירים אור דעתם כנ"ל כדי להאיר את הלילה לגלות את החמץ, שהוא חשכת הטבע, לכן מתבטל חשכת הלילה, כי כל החושך שיש אצל האדם הוא רק מחמת שהוא שקוע במחשבות של 'טבע', אבל כשהוא חי באמונה ברורה שהכל מתנהג רק בהשגחתה, אין לו שום חושך, רק אור נפלא.

וזהו "אור לארבעה עשר" - שבלילה זה מתגלה אור העיניים, אשר בכל עיני ועיני ש'שבעה גלדי עינאי' (כמבואר בווהר הקדוש, שהם כעין גלדי בגל זה על בני זה) וביחד הם גוילים למספר ארבעה עשר!

רבינו אומר שם עוד דברים נוראים, מה שזוכים על ידי 'אור העיניים המתגלה בלילה זה. הבה נקרא את לשונו הקדוש, גם אם לא נבוא תתה להסבירים ולבארים:

"מינו מעביר החושך מעיניהם, ואז עיניהם רואות נפלאות, בבחינת 'גל עיני ואביטה נפלאות'. ונפלאות האלו הן בבחינת פסח שהוא ימין, בחינת 'כימי צאתך לארבעה עשר', לילה שריבנו מזהר"ת מגלים עליו דברים נוראים עד למאד. אולי נדבר קצת על לילה זה?

ר' מנחם: לא כל כך מושך אותי לדבר על לילה הזה. הייתי ממדף חלל על ליל הסדר, שבו מסובים בשלוה סביב שולחן החג, עם בגדי יו"ט, בביבת נקי ומצוחצח, אך

לא על הלילה שלפניו, שכולנו עדיין נמצאים בתוך קלחת הניקיונות, עייפים ויוגעים. לילה שכולנו עדיין לבושים בבגדי חול, ומדלגים בין ערמות שיירי המאכלים לבין נחלי המים והאקונומיקה'...

הר"ר שמחה: דווקא מפני כך, אולי חשוב שנתעורר להבין באיזה לילה מדובר, ולא ניתן ללילה מאיר כזה להיבט ולהיעלם בתוך המולת הסדרות.

ר' מנחם: אבל איך אפשר לנצל לילה כזה? מי יש לו כח?

הר"ר שמחה: אני מתכוון לדבר אתך על 'עבודות' גדולות, ועל דברים הדרושים כוחות וגיעות. אני רוצה רק ללמוד אתך מהו לילה זה, מה סודו, ואיזה אורות נפלאים מסתתרים בו. **הר"ר שמחה**: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

הר"ר שמחה: אדרבא ואדרבא, אשמח מאד לשמוע ולהכניס. זה כשבגילי דבר חדש למדתי. מניולם לא שמתי לב אל הלילה הזה, ולא חשבתי כ"כ שיש בו איזה אור מיוחד.

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

עוררת בי את החשק והתיאבון, לשמוע מה מסתתר עוד בלילה קדוש זה.

הר"ר שמחה: ובפי שכבר הכרתני בארבעה עשר'...

לבריך

כי מאחר שבכלל עושה תשובה בלבו על כל הפגמים שהם מצד היצר הרע, וגם דיבדור ובמעשה עשה על מה שביכולתו לעשות, כי בדרך וביטול חתקנת חז"ל, על כן ממילא **בטיילון ומבוטליון ממונו לו מיני חמץ ואין לו חלק בהם כלל!**"

ר' מנחם: נפלא מאד! דיבורים מתוקים מדבש.

אבל האמת הוא, שלדאבוני יש לי הרבה מאד "מקומות שמכניסים בו חמץ", אני מלא בחמץ מכף רגל ועד ראש, ואפילו אם לא ארצה רק לבדוק ולחפש את המקומות שהכסיתו בהם חמץ, לא אסיים... הרי אני מלא במחשבות רעות והמוצאות...

הר"ר שמחה: גם בזה אינך צריך לבדוק רק את החמץ שלך', ולא 'של אחרים'...

ר' מנחם: אני לא מדבר על אחרים, אני מדבר על עצמי. על ריבוי המחשבות והרהוריים שאינם טובים שנמצאים בי בעצמי.

הר"ר שמחה: אני יודע. אבל אעפ"כ גם אצלק בעצמך, יש את חלק החמץ שלך' ואת חלק החמץ שאינו שלך'...

ר' מנחם: מה הפשט?

הר"ר שמחה: הבה נקרא קטע נפלא מאד בליקוטי הלכות, ותבין בדיקו מה אני מתכוון: